

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. กระบวนการยุติธรรมบนเส้นทางของการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน , 2541 .
- กิตติพงษ์ กิตยารักษ์. การแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา : ก้าวสำคัญของการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย. วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 (ตุลาคม 2534) : 37-48 .
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพมหานคร : เรือนแก้วการพิมพ์ , 2528.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. หลักการไม่ยอมรับฟังพยานวัตถุพยานเอกสาร ซึ่งได้มาโดยการจับการค้นการยึดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในสหรัฐอเมริกา. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 3 ปีที่ 9 (2521) : 120-136.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. หลักประกันจากการจับกุมตรวจค้นที่ไม่ชอบธรรม. วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3 (2523) : 453-468 .
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. วิเคราะห์การแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2528) : 80-91 .
- กุลพล พลวัน. พัฒนาการสิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน , 2538.
- กุลพล พลวัน. วันสิทธิมนุษยชน. บทบัญญัติ เล่มที่ 32 ปีที่ 2 (2518) : 617-637 .
- กุลพล พลวัน. กลไกตามรัฐธรรมนูญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน. บทบัญญัติ เล่มที่ 53 ตอน 2 (มิถุนายน 2540) : 36-42 .
- โกศล โสภาคย์วิจิตร. กำเนิดสิทธิมนุษยชน. วารสารนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2521) : 50-66 .
- โกศล โสภาคย์วิจิตร. หลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ. วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2520) : 26-41 .

- โกศล โสภาคย์วิจิตร. ความหมายของสิทธิมนุษยชน และความหมายในการบังคับใช้ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย. วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (ตุลาคม 2526) : 84 – 95 .
- เข้มชัย ชุตินวงศ์. การปฏิรูปกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมทางอาญา. วารสารอัยการ ปีที่ 13 ฉบับที่ 150 (สิงหาคม 2533) : 105 – 109 .
- คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์ , 2540.
- คณิง ภาไชย. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา , 2541.
- คัมภีร์ แก้วเจริญ. จับ คั่น : ผลของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลในแง่พยานหลักฐาน . วารสารอัยการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 13 (มกราคม 2522) : 61 – 71 .
- จรงค์ จุฑานนท์. การคุ้มครองสิทธิของประชาชนต่อการถูกจับกุมและการตรวจค้นที่ไม่เป็นธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2524.
- จิตติ เจริญฉ่ำ. การจับในที่สาธารณะที่ไม่ต้องมีหมายจับหมายค้น . วารสารอัยการ ปีที่ 13 ฉบับที่ 141 (เมษายน 2533) : 87 – 95 .
- จิรนิติ หะวานนท์. สิทธิทางวิธีพิจารณาความอาญาตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน , 2543 .
- จรัญ โฆษณานันท์. รัฐธรรมนูญ 2540 จากศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สู่ธัมมิกสิทธิมนุษยชน. วารสารอัยการ ปีที่ 21 ฉบับที่ 249 (พฤศจิกายน 2528) : 7 – 35 .
- จรัญ โฆษณานันท์. สิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของมนุษย์ : บทวิจารณ์เชิงวิเคราะห์แนวความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนในโลกที่ไม่ใช่ตะวันออก . วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม 2528) : 64 – 113 .
- ฉลาด วุฑฒิกกรมรักษา. การจับโดยราษฎร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531.
- ณรงค์ ใจหาญ. หลักประกันสิทธิของประชาชนในคดีอาญาใหม่ ปัจจุบันและทศวรรษหน้า (2540 – 2550). บทบัณฑิตย์ เล่มที่ 53 ตอน 2 (มิถุนายน 2540) : 64 – 86 .
- ณรงค์ ใจหาญ. การจับและการควบคุมในกฎหมายอังกฤษและไทย . วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2533) : 90 – 116 .

- ณรงค์ ใจหาญ , และคณะ . โครงการศึกษาวิจัยเรื่องสิทธิของผู้ต้องหาจำเลย และ ผู้ต้องโทษในคดีอาญาเสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสำนักนายกรัฐมนตรี. (ม.ป.ท. , ม.ป.ป.) .
- คำวิทย์ นูรณะนนท์. พื้นฐานที่มาของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ . วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (เมษายน 2539) : 1 – 5 .
- ถาวร เชาว์วิฆารัตน์. อำนาจจับกุมของนายประกันลบล้างอำนาจจับกุมของเจ้าพนักงานตำรวจหรือศาลหรือไม่ . วารสารอัยการ ปีที่ 20 ฉบับที่ 230 (เมษายน 2540) : 89 – 98 .
- ทวี ดาตะยานนท์. ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ฉบับรวมเล่ม . กรุงเทพมหานคร : สุตรไพศาลการพิมพ์ , 2536 .
- ธง ลิ้มพิงธรรม. สิทธิของจำเลยคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา . วารสารอัยการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 14 (กันยายน 2522) : 22 – 26 . .
- ธีรพันธุ์ รัศมีทัต. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ดร.ธีรพันธุ์ รัศมีทัต . (ม.ป.ท.) , 2541 .
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. การใช้และตีความรัฐธรรมนูญ . วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัย ศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2522 ธรรม) : 1 – 29 .
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. รัฐธรรมนูญใหม่กับงานของตำรวจ เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง กระบวนการยุติธรรมกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (11 ธันวาคม 2540) , (ม.ป.ท. , ม.ป.ป.) .
- ประกิต สุขเกษม. สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ . คุณภาพ ปีที่ 22 เล่มที่ 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2518) : 60 – 80 .
- ประธาน วัฒนวาณิชย์. ระบบความยุติธรรมทางอาญา : แนวความคิดเกี่ยวกับการควบคุมอาชญากรรมและกระบวนการนิติธรรม. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (2520) : 142 – 171 .
- ไพจิตร ปุญญพันธ์. จับ . วารสารกฎหมาย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ฉบับที่ 2 ปีที่ 6 (2524) : 1 – 25 .
- ไพศาล กุศลมาลย์วิสัย. วิจารณ์กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย . คุณภาพ ปีที่ 15 เล่มที่ 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2511) : 96 – 104 .
- ไพศาล กุศลมาลย์วิสัย. วิจารณ์กฎหมาย . คุณภาพ ปีที่ 15 เล่มที่ 4 (กรกฎาคม – สิงหาคม) : 96 – 104 .

- เริงธรรม ลัดพลี. คำบรรยายสัมมนากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร :
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- วิชัย อริษะนันท์ทกะ. ข้อสังเกตร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ... ในส่วนที่
เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมศาลและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน.
บทบัญญัติ เล่ม 53 ตอน 2 (มิถุนายน 2540) : 53 – 63 .
- วิจิต มั่นตราภรณ์. สิทธิมนุษยชนและสิทธิปวงชนและแสงสว่างจากความชุ่มมัว.
วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม -
กันยายน 2530) : 125 – 144 .
- วิจิต มั่นตราภรณ์. สิทธิมนุษยชนและประเทศไทย : ทศนคติรากฐาน . วารสารนิติ
นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 1 (สิงหาคม 2528) : 179 – 221 .
- วิบูลย์ กัมมาระบุตร . จารีตประเพณีในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ . วารสารนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2532) : 74 – 80 .
- วีระพงษ์ บุญโญภาส . กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศอังกฤษและอเมริกา .
วารสารนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (2523) : 149-159.
- วีระพงษ์ บุญโญภาส . บทบาทตำรวจในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามแนวทางรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง บทบาทของตำรวจใน
การอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชน ตามแนวทางรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (11 มีนาคม 2542), (ม.ป.ท. ,ม.ป.ป.).
- วรพจน์ วิศรุดพิชญ์. สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ . วารสารนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2541) : 1 – 48 .
- วรวิทย์ ฤทธิพิศ. ข้อพิจารณาเรื่องระยะเวลาควบคุมผู้ต้องหา. ดุลพາห เล่มที่ 1 ปีที่ 42
(มกราคม - มีนาคม 2538) : 135 – 140 .
- วิษณุ เครืองาม . ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน . วารสารอัยการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 13
(มกราคม 2522) : 25 – 48 .
- วิษณุ เครืองาม. ระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ หน่วยที่ 1 – 7 . กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ , 2539 .
- วิสาร พันธุนะ . วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา . ดุลพาห เล่มที่ 5 ปีที่ 25
(กันยายน – ตุลาคม 2521) : 36 – 69 .
- สัตยชัย ศรีศักดิ์คา. การจับ คั่น ปล่อยชั่วคราวสิทธิผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญใหม่. กรุงเทพ
มหานคร : 95 สกรีน , 2541 .

- สัญญา ธรรมศักดิ์ และ ประภาศน์ อวยชัย. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา จัดพิมพ์, 2527.
- สุดา วิสฤตพิชญ์. (ผู้แปล) รัฐธรรมนูญแห่งประเทศญี่ปุ่น. งานแปลสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2541.
- สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด. การดำเนินบทบาทของกระบวนการยุติธรรมกับผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน. บทบัญญัติ เล่มที่ 52 ตอนที่ 4 (ธันวาคม 2539) : 237 – 252 .
- สถาบันกฎหมายอาญา สำนักงานอัยการสูงสุด. รายงานการเสวนาทางวิชาการ เรื่อง คดีเซอร์แอน ดันแคน กระบวนการยุติธรรมจะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์ได้อย่างไร. บทบัญญัติ เล่มที่ 52 ตอนที่ 1 (มีนาคม 2539) : 29 – 82 .
- สนอง วัฒนวรางกูร. รัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง บทบาทของตำรวจในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมแก่ประชาชนตามแนวทางรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (11 มีนาคม 2542), (ม.ป.ท., ม.ป.ป.).
- สุพร วัฒนวงศ์วรรณ. การคุ้มครองเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- สุเมธ ลิขิตชนานนท์. เหตุในการจับกุม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมยศ เชื้อไทย. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกับการแก้ไข. วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 (มีนาคม 2532) : 30 – 73 .
- สุรินทร์ ถั่วทอง. การจับ หมายจับ และเสรีภาพในร่างกายของบุคคล. วารสารอัยการ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 49 (มกราคม 2525) : 36 – 57 .
- สุรพล นิติไกรพจน์. ผลทางกฎหมายของบทเฉพาะกาลเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ประกาศใช้. วารสารคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 27 ฉบับที่ 3 (กันยายน 2540) : 778 – 792 .
- หยุด แสงอุทัย. ประมวลกฎหมายอาญาศึกษาทางคำพิพากษาศักดิ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ เพ็ญนคร, (ม.ป.ป.).

อุทัย วิเศษสมิต . การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอันเกี่ยวกับกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณา
 ความอาญา . คูลพาท ปีที่ 7 เล่มที่ 4 (เมษายน 2503) : 418-419.
 อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ และ พรทิพย์ เพ็ชรศิริ. ขอบเขตของกฎหมายอาญา. วารสารนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (2520) : 102-119.
 อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. “ สิทธิของผู้ต้องหาในประเทศไทย ,” สิทธิมนุษยชนและกระบวนการ
การยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์ และ มูลนิธิโครงการตำรา สมาคมสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์
 (ม.ป.ท. , ม.ป.ป.).

ภาษาต่างประเทศ

Police Sciences Institutes . The Administration of Justice .(n.p. , n.d.).

Legistration and Special Projects Section . Handbook on the law of search and
seizure . (n.p. , n.d.).

Lord Denning . Arrest and search . The due process of law . London : Butterworths ,
 1980 .

ภาคผนวก

ร่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ...

.....
.....
.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 48
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบท
บัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... ”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความใน (9) ของมาตรา 2 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ (9) “ หมายอาญา ” หมายความว่าถึง หนังสือบงการซึ่งออกตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ สั่งให้เจ้าหน้าที่ทำการจับ ชัง จำคุก หรือปล่อยผู้ต้องหา จำเลย หรือนักโทษ หรือให้ทำการค้น รวมทั้งสำเนาหมายเช่นนี้อันได้รับรองว่าถูกต้อง และคำบอกกล่าวทางโทรเลข โทรสารหรือสิ่งสื่อสารอื่นใดที่ศาลกำหนด ซึ่งแจ้งว่าได้ ออกหมายจับ หรือหมายค้นแล้ว ”

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 7 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 7 ทวิ ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิดังต่อไปนี้

(1) ขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการถูกจับ และสถานที่ควบคุมตามมาตรา 84

(2) ได้รับการจัดหาทนายความให้ตามมาตรา 134

(3) พบและปรึกษาผู้ที่จะเป็นทนายความความสองต่อสอง

(4) ได้รับการเยี่ยมตามสมควร

(5) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับมอบตัวผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นทราบถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง ”

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 57 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 60 และมาตรา 61 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 57 ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา 78 , 79 , 80 , 92 และ 94 แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ชัง จำคุกหรือค้นในที่สาธารณะหรือสิ่งของ ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับกรนั้น

บุคคลที่ต้องขัง หรือจำคุกตามหมายศาล จะปล่อยไปได้ก็ต่อเมื่อมีหมายปล่อยของศาล

มาตรา 58 ศาลมีอำนาจออกคำสั่งหรือหมายอาญาได้ภายในเขตอำนาจ

มาตรา 59 ศาลจะออกคำสั่ง หรือหมายจับ หมายค้น หรือหมายขังเมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่มีผู้ร้องขอ ผู้ร้องขอต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตั้งแต่ระดับสามหรือนายร้อยตำรวจขึ้นไป ศาลผู้ออกหมายจะต้องสอบให้ปรากฏเหตุผลสมควรที่จะออกหมายนั้นเสียก่อน เหตุผลนี้จะได้จากคำแจ้งความโดยสาบานตัวหรือจากพฤติการณ์อย่างอื่นก็ได้

มาตรา 60 หมายจับ หมายค้น หมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อย ต้องทำเป็นหนังสือและมีข้อความดังต่อไปนี้

- (1) สถานที่ที่ออกหมาย
- (2) วันเดือนปีที่ออกหมาย
- (3) เหตุที่ต้องออกหมาย
- (4) (ก) ในกรณีออกหมายจับต้องระบุชื่อ หรือรูปพรรณของบุคคลที่จะจับ
- (ข) ในกรณีออกหมายขัง หมายจำคุก หรือหมายปล่อยต้องระบุชื่อ

บุคคลที่จะถูกขัง จำคุก หรือปล่อย

(ค) ในกรณีออกหมายค้นให้ระบุสถานที่ที่จะค้นและชื่อหรือรูปพรรณบุคคล หรือลักษณะสิ่งของที่ต้องการค้น กำหนดวันเวลาที่ จะทำการค้น และชื่อกับตำแหน่งของเจ้าพนักงานผู้จะทำการค้นนั้น

(5) (ก) ในกรณีที่ออกหมายจับ หมายขัง หรือหมายค้นให้ระบุความผิดหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัย

(ข) ในกรณีออกหมายจำคุกให้ระบุความผิดและกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ค) ในกรณีออกหมายขัง หรือ หมายจำคุกให้ระบุสถานที่ซึ่งจะให้ขังหรือจำคุก

(ง) ในกรณีออกหมายปล่อยให้ระบุเหตุที่ให้ปล่อย

- (6) ลายมือชื่อและประทับตราของศาล

มาตรา 61 ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 97 พนักงานฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจมีอำนาจและหน้าที่จัดการให้เป็นไปตามหมายอาญา ซึ่งได้มอบหรือส่งมาให้จัดการ ภายในอำนาจของเขา

หมายอาญาใดซึ่งศาลได้ออก จะมอบหรือส่งไปยังพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจซึ่งอยู่ภายในเขตอำนาจของศาลตั้งระบุในหมาย หรือแก่หัวหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจประจำจังหวัดหรืออำเภอ ซึ่งจะให้จัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นก็

ในกรณีหลังเจ้าพนักงานผู้ได้รับหมายต้องรับผิดชอบในการจัดการตามหมาย นั้น จะจัดการเองหรือสั่งให้เจ้าพนักงานรองลงไปจัดการให้ก็ได้ หรือจะมอบหรือส่ง ตำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องให้แก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจคนอื่นซึ่งมีหน้าที่จัดการตามหมายซึ่งตนได้รับนั้นก็ได้ ถ้าหมายนั้นได้มอบหรือส่งให้แก่เจ้าพนักงานตั้งแต่ สองนายขึ้นไป เจ้าพนักงานจะจัดการตามหมายนั้นแยกกันหรือร่วมกันก็ได้ ”

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความในมาตรา 63 และ มาตรา 64 แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 63 เมื่อเจ้าพนักงานได้จัดการตามหมายอาญาแล้ว ให้บันทึกรายละเอียดในการจัดการนั้น ถ้าจัดการตามหมายไม่ได้ให้บันทึกพฤติการณ์ไว้แล้วให้ส่ง บันทึกนั้นไปยังศาลซึ่งออกหมายโดยเร็ว

มาตรา 64 ถ้าบุคคลที่มีชื่อในหมายอาญาถูกจับ หรือบุคคลหรือสิ่งของที่มี หมายให้ค้นได้ค้นพบแล้ว ถ้าสามารถจะทำได้ก็ให้ส่งบุคคลหรือสิ่งของนั้น โดยด่วนไปยัง ศาลซึ่งออกหมาย หรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย แล้วแต่กรณีเว้นแต่จะมีคำสั่ง เป็นอย่างอื่น ”

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 66 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 66 เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมี อัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

(2) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมี เหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตราย ประการอื่น

ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียก หรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี ”

มาตรา 8 ให้ยกเลิกความในมาตรา 68 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 68 หมายจับคงใช้ได้อยู่นกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความ หรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายจับ ”

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 71 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 71 เมื่อจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้มาแล้ว ในระยะใดระหว่างสอบสวน ไล่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ศาลจะออกหมายจับผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ตามมาตรา 87 หรือมาตรา 88 ก็ได้

หมายจับคงใช้ได้อยู่นกว่าศาลจะได้เพิกถอน โดยออกหมายปล่อย หรือออกหมายจำคุกแทน”

มาตรา 10 ให้ยกเลิกความในมาตรา 77 และมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 77 หมายจับใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร

การจัดการตามหมายจับนั้นจะจัดการตามสำเนาหมายอันรับรองว่าถูกต้องแล้ว หรือตามโทรเลข หรือโทรสาร หรือสิ่งสื่อสารอื่นใดซึ่งศาลกำหนดที่แจ้งว่าได้ออกหมายแล้วก็ได้แต่ในกรณีที่แจ้งการออกหมายทางโทรเลข ทางโทรสาร หรือสิ่งสื่อสารอื่นใดซึ่งศาลกำหนด ให้ส่งหมายหรือสำเนาอันรับรองแล้วไปยังเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายโดยพลัน

มาตรา 78 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับนั้นไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

- (1) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าคั้งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 80
- (2) เมื่อพบบุคคลนั้นกำลังพยายามกระทำความผิด หรือพบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นจะกระทำความผิดโดยมีเครื่องมือ อาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด
- (3) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดมาแล้วและจะหลบหนี

(4) เมื่อมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิด และแจ้งด้วยว่าได้ร้องทุกข์ไว้ตามระเบียบแล้ว ทั้งนี้ต้องเป็นกรณีที่ศาลอาจออกหมายจับได้ ”

มาตรา 11 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 83 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ ในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับ ต้องแจ้งแก่ผู้ถูกจับด้วยว่าล้อยคำที่ผู้ถูกจับกล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานอันเขาในการพิจารณาคดีได้ ”

มาตรา 12 ให้ยกเลิกความในมาตรา 84 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 84 เจ้าพนักงานหรือราษฎรผู้ทำการจับต้องเอาตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยทันที และเมื่อถึงที่นั้นแล้ว ให้แจ้งข้อกล่าวหา และรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบโดยไม่ชักช้า ถ้ามีหมายจับให้แจ้งผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟัง

ในกรณีที่ผู้ถูกจับร้องขอให้มีการแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบถึงการจับกุมและสถานที่ควบคุม ให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งรับตัวผู้ถูกจับไว้รับแจ้งหรือให้ผู้ถูกจับแจ้งไปยังบุคคลดังกล่าวได้เองโดยเร็ว

พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจซึ่งมีผู้นำผู้ถูกจับมาส่งนั้นจะควบคุมผู้ถูกจับไว้ หรือปล่อยชั่วคราวก็ได้ กรณีเป็นการจับโดยมีหมายให้ส่งตัวผู้ถูกจับไปยังศาลซึ่งออกหมายหรือเจ้าพนักงานตามที่กำหนดไว้ในหมาย และให้รายงานต่อไปยังศาลซึ่งออกหมายนั้น

ถ้าราษฎรเป็นผู้จับ ให้บันทึกชื่อ อาชีพ ที่อยู่ของผู้จับ อีกทั้งข้อความและพฤติการณ์แห่งการจับนั้นไว้ แล้วให้ผู้จับลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นสำคัญ

ในกรณีที่จำเป็น เจ้าพนักงานหรือราษฎรที่ทำการจับจะจัดการพยาบาลผู้ถูกจับเสียก่อนนำตัวไปส่งตามมาตรานี้ก็ได้ ”

มาตรา 13 ให้ยกเลิกความในมาตรา 87 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2539 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 87 ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การและที่จะรู้ว่าตัวเป็นใครและที่อยู่ของเขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวนหรือการฟ้องคดี ให้นำตัวผู้ต้องหาไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ต้องหามาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมีอาจก้าวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้ ให้ศาลสอบถามผู้ต้องหาว่าจะมีข้อคัดค้านประการใดหรือไม่ และศาลอาจเรียกพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาชี้แจงเหตุจำเป็นหรืออาจเรียกพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

หมายขังผู้ต้องหาจะออกได้ต่อเมื่อมีเหตุจำเป็นตามวรรคสาม และ

(1) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหานั้นจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

(2) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหานั้นจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

กรณีผู้ต้องหาเป็นผู้ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัด โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควรให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินกว่าหกเดือนแต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวันและรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ในกรณีสั่งขังครบสี่สิบแปดวันแล้ว หากพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอขังต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะสั่งขังต่อไปก็ได้ต่อเมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานหลักฐานมาให้

ศาลได้สวนจนเป็นที่พอใจแก่ศาล การได้สวนชั้นนี้ ผู้ต้องหาจะแต่งทนายความเพื่อแถลงข้อคัดค้าน และซักถามพยานก็ได้

ถ้าพนักงานสอบสวนต้องไปทำการสอบสวนในท้องที่อื่นนอกเขตของศาลซึ่งได้สั่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่สั่งขังไว้เห็นเป็นการสมควรก็ให้ส่งโอนไป ”

มาตรา 14 ให้ยกเลิกความในมาตรา 88 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 88 คดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ เมื่อศาลประทับฟ้องและได้ตัวจำเลยมาศาลแล้ว หรือคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ เมื่อได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ศาลจะออกหมายขังจำเลยไว้หรือปล่อยชั่วคราวก็ได้

การออกหมายขังจำเลย ให้นำมาตรา 87 วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ”

มาตรา 15 ให้ยกเลิกความในมาตรา 90 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 90 เมื่อมีการอ้างว่าบุคคลใดต้องถูกควบคุมหรือขังโดยผิดกฎหมาย หรือจำคุกผิดจากคำพิพากษาของศาล บุคคลเหล่านั้นมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ปล่อย คือ

- (1) ผู้ถูกคุมขังเอง
- (2) พนักงานอัยการ
- (3) พนักงานสอบสวน
- (4) ผู้บัญชาการเรือนจำหรือพัศดี
- (5) สามเณร ภริยา หรือญาติของผู้นั้น หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกคุมขัง

เมื่อได้รับคำร้องดั่งนั้น ให้ศาลได้สวนฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคำร้องนั้นมีมูล ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานหรือบุคคลอื่นซึ่งก่อให้เกิดการควบคุม ขัง หรือจำคุก นำตัวผู้ถูกควบคุม ขัง หรือจำคุก มาศาลโดยพลันถ้าเป็นที่พอใจศาลว่าการควบคุมหรือขังนั้นผิดกฎหมาย หรือการจำคุกนั้นผิดจากคำพิพากษา ก็ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้นั้นไปทันที ”

มาตรา 16 ให้ยกเลิกความในมาตรา 92 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 92 ห้ามมิให้ค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีคำสั่งศาลหรือหมายค้น เว้นแต่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นผู้ค้น และในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อมีเสียงร้องให้ช่วยมาจากพื้นที่รโหฐาน หรือมีพฤติการณ์อื่นใดอันแสดงว่ากำลังมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในที่รโหฐานนั้น

(2) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำลงในที่รโหฐาน

(3) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกล่าจับหนีเข้าไปหรือมีเหตุอันแน่นแฟ้นควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในที่รโหฐานนั้น

(4) เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าสิ่งของที่ได้อามาโดยการกระทำผิด หรือมีไว้เป็นความผิด หรือได้ใช้ในการกระทำความผิดได้ซ่อนหรืออยู่ในนั้น ประกอบทั้งต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหากเน้นซ้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้สิ่งของนั้นจะถูกโยกย้าย หรือ ถูกทำลายเสียก่อน

(5) เมื่อที่รโหฐานนั้นผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าบ้าน และการจับนั้นมีหมายจับหรือจับตามมาตรา 78 ”

มาตรา 17 ให้ยกเลิกความในมาตรา 96 และมาตรา 97 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 96 การค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก มีข้อยกเว้นดังนี้

(1) เมื่อลงมือค้นแต่ในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อไปในเวลากลางคืนก็ได้

(2) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิงหรือซึ่งมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ค้นได้เป็นพิเศษ จะทำการค้นในเวลากลางคืนก็ได้

(3) การค้นเพื่อจับผู้ร้ายหรือผู้ร้ายสำคัญจะทำในเวลากลางคืนก็ได้แต่ต้องได้รับอนุญาตพิเศษจากศาล

มาตรา 97 ในกรณีที่ค้นโดยมีหมาย เจ้าพนักงานผู้มีชื่อในหมายค้นหรือผู้รักษาการแทนซึ่งต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตั้งแต่ระดับสามหรือนายร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเท่านั้น มีอำนาจเป็นหัวหน้าไปจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้น ”

มาตรา 18 ให้ยกเลิกความในมาตรา 107 มาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 107 เมื่อได้รับคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลริบสั่งอย่างรวดเร็วโดยอาศัยหลักเกณฑ์ในกฎหมายต่อไปนี้

มาตรา 108 ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้ฟังพิจารณาข้อเหล่านี้ประกอบ

- (1) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- (2) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด
- (3) พฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- (4) เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด
- (5) ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
- (6) ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใด

หรือไม่

(7) ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหายแล้วแต่กรณี ศาลฟังรับประกอบการวินิจฉัยได้

เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้ศาลมีอำนาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงาน หรือความเห็นของพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกรณีนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องก็ได้

ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หรือกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้

การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราวต้องแสดงเหตุอันไว้ และต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทราบโดยเร็ว ”

มาตรา 19 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา 110 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง จะเรียกเกินควรแก่กรณีมิได้ ”

มาตรา 20 ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นมาตรา 113 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ มาตรา 113 ทวิ ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนโดยมีการวางเงินสด หรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกันต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ และยังไม่ได้รับคืน หากต่อมาผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นถูกคุมขังโดยศาล ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้องอาจยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่อศาลโดยขอให้ถือเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นหลักประกันต่อศาล เมื่อศาลเห็นสมควรศาลอาจมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยถือว่าเงินสดหรือหลักทรัพย์ดังกล่าวนั้นเป็นหลักประกันในชั้นศาลได้ และให้ศาลแจ้งพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณีให้ส่งหลักประกันเช่นว่านั้นต่อศาลภายในระยะเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ”

มาตรา 21 ให้ยกเลิกความในมาตรา 115 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 115 โดยความปรากฏต่อมา หรือเนื่องจากกลฉ้อฉลหรือผิดหลงปรากฏว่าสัญญาประกันต่ำไปหรือหลักประกันไม่เพียงพอ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสม ให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งเปลี่ยนสัญญาประกันให้มีจำนวนเงินสูงขึ้น หรือเรียกหลักประกันเพิ่มหรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภายหลังที่มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวแล้ว หากพฤติการณ์แห่งคดีเปลี่ยนแปลงไปให้เจ้าพนักงานหรือศาลมีอำนาจสั่งลดหลักประกันได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ศาลปล่อยชั่วคราวและคดีขึ้นไปสู่ศาลสูง ศาลสูงมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินตามสัญญาประกันหรือเงื่อนไขที่ศาลล่างกำหนดไว้ได้ตามที่เห็นสมควร ”

มาตรา 22 ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา 119 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 17)

“ เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี ให้ศาลชั้นต้นที่พิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีนั้นมีอำนาจออกหมายบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินของบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันได้ เสมือนว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและให้ถือว่าเจ้าศาลเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้ตามสัญญาประกันดังกล่าว ”

มาตรา 23 ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นมาตรา 119 ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“ มาตรา 119 ตรี ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งศาลอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดของศาลโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือได้หนีไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลซึ่งมีคำสั่งปล่อยชั่วคราวนั้นมีอำนาจออกหมายจับผู้ต้องหาหรือจำเลยมาได้ส่วนและสั่งลงโทษได้โดยมิต้องฟ้อง

การดำเนินคดีในข้อหาความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีซึ่งผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวนั้นถูกยกฟ้อง จำหน่ายคดี ถอนฟ้อง หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ”

มาตรา 24 ให้ยกเลิกความในมาตรา 131 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่าวหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ถูกล่าวหา ”

มาตรา 25 ให้ยกเลิกความในมาตรา 134 และ มาตรา 135 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา 134 เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าเจ้าพนักงานเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล เชื้อชาติ สัญชาติ บิดา มารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ

ในข้อหาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปีหรือผู้ต้องหาไม่เกินสิบแปดปีในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหา ให้เจ้าพนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหามีทนายความหรือไม่ ถ้าผู้ต้องหาไม่มีและต้องการก็ให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้ในกรณีที่ผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือยังไม่อาจหาทนายความได้ ให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความให้โดยเร็ว

ให้ทนายความที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ตามวรรคก่อนมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา 135 ก่อนเริ่มสอบคำให้การผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบว่า ผู้ต้องหามีสิทธิดังต่อไปนี้

(1) สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ ถ้าผู้ต้องหาให้การ ให้บอกก่อนว่าถ้อยคำที่กล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานชั้นเขาในการพิจารณาคดีได้ และ

(2) สิทธิที่จะมีทนายความหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้

ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวง หรือขู่เข็ญ ทรมาน ใช้กำลังบังคับ ให้คำมั่นสัญญากับผู้ต้องหา หรือกระทำการโดยมิชอบด้วยประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้เขาทำการอย่างใด ๆ ในเรื่องที่ต้องหานั้น

ในการถามคำให้การผู้ต้องหา ถ้าผู้ต้องหาต้องการให้กระทำต่อหน้าทนายความหรือบุคคลซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจก็ให้พนักงานสอบสวนยินยอมให้บุคคลดังกล่าวเข้าฟังการถามคำให้การนั้น

เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใดก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การก็ให้บันทึกเกี่ยวกับการไม่ยอมให้การนั้นไว้ บันทึกการถามคำให้การผู้ต้องหานั้นต้องอ่านให้ผู้ต้องหาฟังหรือให้ผู้ต้องตรวจดูว่าถูกต้องหรือไม่ และให้ผู้ต้องหาลงลายมือชื่อไว้ หากผู้ต้องหาไม่ยอมลงลายมือชื่อก็ให้พนักงานสอบสวนจดแจ้งเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อไว้

ด้วย ในกรณีที่มีการถามคำให้การผู้ต้องหาต่อหน้าบุคคลตามวรรคก่อนให้บุคคลดังกล่าว
ลงลายมือชื่อด้วย ”

มาตรา 26 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 147 ทวิ แห่งประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา

“ มาตรา 147 ทวิ เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วผู้เสียหาย
หรือจำเลยจะขอตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนและเอกสารประกอบคำให้การของ
ตนก็ได้โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ แต่ถ้าพนักงานอัยการได้ส่งศาลแล้วก็ให้ยื่นคำ
ร้องต่อศาล

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือผู้มี
ส่วนได้เสียจะขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและ
พนักงานอัยการในการสั่งคดีก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวพิมพ์เพ็ญ พัฒโน เกิดที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนธิดานุเคราะห์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสาริต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2537 สอบไล่ได้ความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ 50 ปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ สาขากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2540 ปัจจุบันเป็นนายความประจำสำนักงานกฎหมายไสว พัฒโน